

MELIKA SLAIHBEG BOSNAWI¹

RAGIB KARAMEHMEDOVIĆ I DJECA - u procesu popunjavanja

Bismi'illâh

Poštovani posjetitelji,

zbog obilja novih podataka do kojih sam došla² a koji mi pomažu u rekonstruiranju obiteljske historije pune vješanjâ, puščane i topovske paljbe, balkanskih i svjetskih ratova, političkih zatvora i progobna..., i napose razvlačenja pameti od komunističkih do Mladićevih metoda, u kojima glas pojedinačnih sudbina i života utiša do nestajanja, upućujem u uvodu ove stranice poziv:

Molim svakog onog koji išta zna o Ragibu Karamehmedoviću, koji je doselio u Ameriku 1907, i o njegovoj kćeri Ćerimi-Olgi, rodjenoj Karamehmedović, udatoj (Omer) Avdić, tj. njenom sinu Enveru i njegovim potomcima, da mi se javi preko kontakta ovog weba. Posebno molim Boga za sreću da ga posjete r. Ćerimini-Olgini sin i unuci, prezimenom Avdić, ili njihovi prijatelji i poznanici koji će ih upozoriti na stranicu Karamehmedović na mom web-u.

Napominjem da će neki podaci, napose o godinama, biti i dalje vjerojatno korigirani. Trebalo je da mi nadođe iz davnog vremena, iz djetinjeg sjećanja, žalovanje zbog rane smrti dječaka-rodjaka

¹ Rodjena u Sarajevu 10. januara 1945, od:

- oca Haki-bega Salihbegovića, rođenog u Banja-Luci 5. marta 1901, od oca Derviš-bega Salihbegovića, i majke rodjene Tuzlić.
- majke Nađije Salihbegović, rodjene od majke Ćerime Karamehmedović-Prohić i oca Ćemala Prohića.

² Čitanjem knjige koju je objavila gospodja Mevlida Serdarević «PRIČE I LEGENDE TREBINJSKIH BOŠNJAKA» ne mogu zaključiti ko je bio moj pradjed ubijen 1907, svršeni prava u Beču, u čemu ga nasljeduje i sin Ragib, brat moje nane. Prorijedjena familija, prorijedjeni prijatelji kao i godine, i poznata netolerancija posebno onih koji se u nju kunu, pa među njima i čikaška raja! Ostaju mi arhivi i biblioteke!

Otac će biti ubijen, a drugi, sin. će «pobjeći» iz političkih razloga, što se u porodičnim razgovorima posebno naglašavalo, u Ameriku. Njegov odlazak nije nikad bio zamijenjen drugim terminom. Nisam sigurna da li se o Ragibu govorilo kao o tek svršenom, ili još nesvršenom studentu prava. Mislim da je spominjano da je pobjegao u 21-oj godini. Sjećam se također dijelova pisama Ragiba svojoj sestri Ćerimi, u kojima piše da njegova kći Ćerima (Olga) voli odlaziti u društvo Bošnjaka, gdje on sam ne zalazi.

kojeg vidite na fotografiji, pa da već nešto korigiram. Nisam, naime, sigurna u njegovo ime. Moguće je da je r. Čerima-Olga svom sinu Enveru dala ime po rano preminulom bratu. Itd.

No jedno znam pouzdano. Ja sam u istovjetnim lakiranim cipelicama, kakve Čerima-Olga nosi na fotografiji, protrčala kroz djetinjstvo. Sve dok mi čobanijski obućar, kojem sam ih po maminim uputama odnijela jednom na popravak, nije rekao da su ukradene. U godinama poslije Drugog svjetskog rata malo ko od djece je imao cipele prije polaska u školu, a kamo li lakirane!

Čiča-mića, gotova je priča! s mojim cipelicama. Bilo je to naime vrijeme manjka svega, osim pljačke, poniženja, boli i nestašice kod starih, «neuklopljenih», pa zato obespravljenih i poniženih bošnjačkih plemenitaških familija, i anđeoske bezbrižnosti njihove djece, koji su dobijali sve što treba od "tetke iz Amerike". One «tetke», koja je postala u to doba povijesti mile nam, i same sad pokojne, Jugoslavije, skoro imaginarna, čak mitska, svakako literarna figura Vile-spasiteljke.

HVALA!

RAGIB KARAMEHMEDOVIĆ rođen u Trebinju 1886 (možda 5. sept. 1886.), umro u Čikagu 1945 godine³, brat je moje nane po majčinoj liniji, ČERIME KARAMEHMEDOVIĆ, udate PROHIĆ (rođene 1881 u Trebinju ako je potpuno tačno moje sjećanje da je u trenutku očeve pogibije i Ragibova bijega 1907 imala već punih 26 godina, odbijajući da se ranije uda, jer joj nisu dopuštali «voljenog» s kojim je ašikovala kroz pendžer obiteljske kuće, i pjevajući mu pjesmu «Moj pendžeru, moj grki čemeru...», dok su se Prohića svati peli prema njenoj kući na Gorici), umrle augusta 1964, u Sarajevu, u obiteljskoj kući zeta, a mog oca, Haki-bega Salihbegovića. (Njen će mezar na sarajevskoj padini prema Trebeviću uskoro zatrti komunistički urbanisti).

Ragib Karamehmedović, (po mom djetinjem i mladičkom sjećanju) bivši student prava u Beču kao i njegov otac (a moj pradjed), bio je jedini intelektualac koji je u doba masovnih emigracija hercegovačke sirotinje iz trebinjskog kraja s početka 20 stoljeća napustio rodni grad Trebinje kao politički izbjeglica. Desilo se to nakon političkog umorstva njegova, i oca moje nane Čerime, tek postavljenog za gradonačelnika rodnog grada, za koja su ubojstva (u ovom slučaju vješanjem) Srbi optuživali Crnogorce, i obratno. (U

³ U koji je pobjegao po mom nesigurnom djetinjem sjećanju u 21-oj godini, udomivši najprije svoju voljenu sestru u sigurnu staru konjičku porodicu Proho, kasnije Prohić.

porodičnoj tajnoj predaji navodi se prvi krivac)⁴. Bila je to zakašnjela "Nevesinjska puška", za koju se po internetu hvale da ih je bilo tri, posljednja 1992-1995...

Na fotografiji je g. Ragib Karamehmedović sa kćerkom Ćerimom (kako se u našoj porodici jedino i oslovljavala, a i sama se potpisujući samo tim imenom u svojim brojnim pismima). Uz njih je i rano preminuli sin, odnosno brat (Osman ili moguće Enver, po kojem je je Ćerima-Olga možda kasnije i nazvala svoga sina).

ĆERIMA-OLGA je rođena 1911, kasnije se udala za g. Omera Avdića⁵ i umrla u dubokoj starosti 2001 u Čikagu, ostavljajući za sobom sina Envera (koji je po mom srednješkolom sjećanju nastavio pravničku tradiciju porodice Karamehmedović. Nadam se uskoro dobiti nazad iz porodice fotografije iz mamina porodičnog albuma, sa njegove diplomatske zabave, u kojoj nosi iste smiješne kape koje su poratno, evo, počeli naticati na glave i naših bh. diplomata i diplomantkinja).

Avaj, zaboravu korijena, i avaj neznanju! Bila sam u SAD-u u dva navrata, 1988. i 1989., post-zatvorski lutajući po svijetu u zbjegu od komunističkih jugoslavenskih progona, a da nisam imala svijesti da potražim svoje blize, u čijim "sam "lakiranim cipelicama protrčala kroz djetinjstvo". (Citiram samu sebe iz mog romana KATARZIČNI SNOVI, građu za koji sam i skupljala u godinama vlastitog post-zatvorskog lutanja po svijetu između Engleske i Londona kao glavnog sjedišta, Kanade, Amerike, Turske, Egipta..., objavljenog pred sami rat, 1991.).

Iako je nanin brat Ragib umro u istoj godini kad sam se ja rodila (1945), ona ga nije prestajala nježno spominjati, učinivši tako da on još dugo traje u mojoj djetinjoj svijesti kao živ čovjek. Znam da su se godinama uvijek iznova čitala njegova pisma, za koja sam ja dugo mislila da tek stižu. Njegova kći Ćerima nastavit će po njegovoj smrti slati pakete hrane, odjeće i obuće (s kojim ću nekim prelijepim komadima izazivati zavist kolegica u mojoj Klasičnoj gimnaziji u Sarajevu, kao i mom studentskom domu za vrijeme studija u Zagrebu). Te pošiljke ne samo da su nam pomogle preživjeti godine neimaštine, kao posljedice II. svjetskog rata, već još više one, bolnije, nastale zbog sveopće pljačke imovine i društvenog statusa bosanskih i drugih neprilagođenih muslimana...

⁴ Jasnije nego ičega drugog sjećam se da se u porodici često ponavljala ta priča: kako su ga mrtva donijeli kući, porodici, neki Srbi, cinično tvrdeći da su ga oni našli obješena, tj. da je izvršio samoubojstvo. Taj cinizam moja tetka Ruhija će ponavljati sa rođakom i u razgovorima prije vlastite pogibije 1992.

⁵ (čiju smo mislim majku (u sjećanju mi je jedna meni se tad činila stara žena u dimijama), svakako familiju, jednom posjetili, u kući na Bjelavama u Sarajevu.

od strane novih jugoslavenskih komunističkih vlasti.

Moja tetka Ruhija Prohić, udata Taso, najstarija sestra moje majke Nađije, poginut će na ruku'u, zajedno sa svojom bombardiranom kućom, u Cernici u Mostaru, 1992.⁶ Ponovno avaj! jer ću tek poslije rata, u "slučajnom" susretu sa jednom daljnjom rođakom iz Trebinja, saznati kako su se na početku ratne 1992. ona i moja r. tetka Ruhija prisjećale umorstva njezina djeda, a moga pradjeda, te dajidina, tj. Ragibova bijega u SAD, nakon hitne udaje njegove sestre, Tetkine i majke moje mame, a moje najdraže nane Ćerime (alhamijado «nepismene» u popisu poslije rata), za puno starijeg konjičkog udovca Ćamila iz glasovite učenjačke i trgovačke plemenitaške porodice Prohića. (Moga, i djeda Kasima Prohića, koji je po ženskoj liniji bio unuk prve Ćamilove žene, rođene Sokolović). Čekajući čije svatove će alhamijado pjesnikinja pjevati vlastitu pjesmu, od koje pamtim samo ono što je pjevao r. Zaim Imamović, nakon što ju je zapisao u našoj avliji u bivšoj Dobrovoljačkoj gdje je i sam stanovao, iz r. Ćeriminih usta, i u mom malom prisustvu: «Moj pendžeru, moj grki čemeru slađi si mi bio od šećera a sad si mi grči od čemera...».

A sve se desi porad prve i druge "Nevesinjske puške", koja je eto opet zapucala 1992. iz svih cijevi, nakon punih 100 godina, i više. I čiji će metak/granata/bomba stići, u Sarajevu - moga milog brata Jakuba, u Konjicu - Kasimovu sestru Almasu, u Mostaru - našu zajedničku poštovanu tetku-mučenicu, Ruhiju. Bombardiranjem posljednjih kuća Taso u Cernici, nestat će i moje tetke Ruhije (kojoj ni u parku Liska ne daju mirno počivati), i njene avlije s odrinom, dok se utjecala jedinom sigurnom utočištu - svome Allâhu dž.š. I uistinu se zauvijek utekla!

Selam, mir, spokoj, sigurnost! svim napaćenim dušama moje familije, čije korijene tek sad imam mira i vremena polahko otkrivati. Kopajući po izgorenim, pocijepanim, nečitkim, djelomičnim... dokumentima; po ostacima velike prošlosti; po izgubljenim sjećanjima moga djetinjstva; po plicaku vlastite mladosti ispirane od strane komunističkih ideologa, ali i po uništenoj mladosti moga sina Amira. Po bosanskim golgotama vješanjima, protjerivanjima, razvlačenjima pameti... sve do razvlačenja pameti cijelog jednog grada i zemlje i naroda od strane Mladićaa, i Karadžićaa, i... Iz kojeg pepela, krša, i kamenja, iz čijih povijesnih apokrifa i opjevanih laži, treba izvlačiti na svjetlo dana makar sitna

⁶ Moju staru informaciju o Tetkinoj pogibiji korigirat će ovih dana njen unuk, gosp. Edin Batlak iz Mostara, sin umrle kćeri UmiHane, riječima: «Slobodno zapiši da je nena rođena 1912 i to ne trebam provjeravati kod Ibri^(svog oca). Nena je kako rekoh poginula tokom ikindije namaza a ja sam je posljednji vidio između 13,30 i 14,00 prije granatiranja jer sam joj donio neke stvari. Ona nije išla u sklonište radi uzimanja tableta lasex tog dana. Dokaz da je je bila na kijamu jesu geleri koji su joj zahvatili cijelu desnu ruku i dio lijeve ruke neprekriven desnom rukom.

grumenja zlata skrivenog u tvrdoj bosanskoj balkanskoj zemlji. Po kojoj je naš Gospodar odredio da utiremo svoje staze na putu prema Njemu.

Karamehmedovići, tvrde historičari, zamijenili su, ko zna kad, svoju iransku postojbinu za kršnu hercegovačku. Bilo bi preopširno pisati ovdje o mom prvom ljetovanju na moru u Donjoj-Lastvi (bila je to godina 1949), koja se, u razgovorima odraslih, zajedno sa ostalim toponimima Boke, i napose Herceg Novim, spominjala s takvom intimnošću i toplinom s kojom se spominje nešto «naše». S nostalgijom, i čežnjom, i tugom.

Sarajevo, 10. Muharrama 1435
14. Studenoga 2013.

Posljednja izmjena: 18. Juna 2015.

PostScriptum:

Molim svakog čitatelja ove stranice koji posjeduje i najmanji podatak o mojim precima spominjanim ovdje da mi se obrati mailom na: msbosnawi@gmail.com
Hvala!

NOTA BENE!

VIŠESTRUKO SKRHAVANA POVIJEST BOŠNJAKA-MUSLIMANA NA TLU BALKANA TRAŽI DUGOTRAJNO, POMNO..., STRASTVENO ISTRAŽIVANJE. VJERUJEM DA TU SNAGU IMAJU POTOMCI MOJE, I DA ĆE JE IMATI POTOMCI U SLIJEDEĆIM GENERACIJAMA. NE DA BI SE SKUPLJALA ORUŽJA ZA SVEĆENJE, VEĆ ZA SAMO-OSVIJEŠĆENJE! POMOZITE MI SVOJIM JAVLJANJEM I VAŠIM SAZNANJIMA. MOLIM VAS DA UVIJEK PREUZMETE NOVIJI PDF. ZA INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJE. STARIJI NEK OSTANU ZA PODSJEĆANJE NA NAŠA LUTANJA PO ZABRANAMA, PO NAREDJENOM, ALI AVAJ! I DOBROVOLJNOM ZABORAVU!